

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen minden
vasárnap

A földmivelés fejlesztése.

Ujszegeden a napokban nagyarányú építkezések kezdődnek meg: a földmivelésügyi minisztérium ide épített egy millió korona költséggel a kender- és lentermelési szakintézetet.

Ennek a két kereskedelmi növénynek termelése eléggé kiterjedt hazánkban. Lent 6850 holdon, kendert 8400 holdon termeltek a múlt évben. Pedig amióta a textil-ipar lábra kapott, népies termelésünk erősen visszaesett. Hiszen ezelőtt a felvidék asszonyai maguk, férjük és gyermekük hétköznapi, sőt ünnepi ruháját, a háztartáshoz felhasználható fehérneműt, abroszt, vánkost és ablakfüggönyt maga termelte lenből maga szötte, himezte. S ma sincs szebb látvány, mikor a délnyitrai menyecske vagy eladó a maga szötteiben, kivarrott kendőjével, magaszötte len ingvallában gyönyörűn ringó rokolyájában imakönyvvel és virággal kezében igyekszik a templomba.

Még sokan láttuk, hogy nyűtéket, áztatták, tilolták, gerebenezték, szöttek a kendert; hogyan ment végbe tavasszal a fehérítés, micsoda nagy gazdasági becsület volt a maga szötte ruházat.

Ez is jórészen elmúlt. Gyapot és juta szalad a textil-gyárak ezer meg ezer orsóján és boldogan emlegetjük, hogy textiliparunk ma százezer orsóval dolgozik.

Hány szövőszék került e miatt a padlásra és hány helyen szűnt meg a népies tenyésztés. Im a fényes gyáripari munka fejlődésünknek az árnya!

Csak hogy az ipar és kereskedelem nem lehet el len és kenderáru nélkül. Kell a hájókra a vitorla, kell a kereskedelemnek a zsákvászon, hajóknak a vontató kötél.

A lenvászón is újra divatba jön, a jó gazdaság nem tud a jó kender-konyhatórlók, abroszok, lepedők, szakajtóruhák nélkül meglenni.

Ujra keresett cikké lett a kender, a len, a termelés né-

pies tenyésztésből átbillent, a nagybirtokra, ahol amit termelnek, azt gyáripari szerűen föl is dolgozzák.

Csak maga Mezőhegyes, mint az állami mintabirtok, ezer holdon termel kendert.

A népies tenyésztés reneszánszát is könnyen megérnök, ha azok a termelési és készítési módszerek ma megállnának a lábukon, amelyekkel e két kereskedelmi növénytapánk termelték és kikészítették. De a magvetéstől a szövésig másképpen kell ma már mindent végezni s főleg az áztatás nem mehet a régi szabadsággal mert a tavat, folyót büzhödtté tevő áztatást ma oly könnyen tilalmazzák, hogy már emiatt is a nép e két hasznos növény termeléséről lemondani kényszerült.

A földmivelésügyi kormány a mesterséges áztatókat segítyezi néhány év óta, de mivel akadályai vannak a termelésnek, ezért nagyobb lépésre szánta magát.

Ez a nagyobb lépés a kereskedelmi növény felkarolására: az ujszegedi kender és lentermelési szakintézet.

Az intézet feladata a kender és len, valamint az országban termelhető egyéb fonó-szövő ipari növények termelésének és félégyártmányának feldolgozásának kérdésében kutató, felvilágosító, ismeretterjesztő és ellenőrző tevékenységet végezni.

Tudományos kutató működése kiterjed a vetőmag megválasztásra, talajvizsgálatokra, gazdasági művelési módokra, áztatásra és félégyártmányának feldolgozás minden kérdésére. Munkahelyiségeiben és telepén állandóan foglalkoztat munkásokat s gyakorlati gazdák részére magasabb célu tanfolyamokat tart.

Rendelkezésre áll hatóságoknak, testületeknek magánosoknak a tárgyat érdeklő gyakorlati és elméleti kérdésekben egyaránt. Rendes díjszabás mellett magvizsgálatokat, mikroszkopi, baktériológiai és egyéb vizsgálatokat végez, a beküldött talajviz, olaj, rost-mintákat eszközi.

Mivel a szegedi nagyrahivatott intézet még nincs készen,

egyelőre az intézet egy budai és érdi kísérleti telepen megfelelő kísérleteket végeznek.

A miniszter az új intézet vezetésével Károly Rezső dr. gazdasági akadémiai igazgatót bízta meg, aki az intézet ügyének a földmivelésügyi minisztériumban kezdettől fogva előadója volt és aki több külföldi tanulmányut alatt egészítette ki amugy is széles körben elismert szaktudását.

A kender és lentermelési szakintézet Budapest I. Fejérváry ut 30 szám alatt van és a szakmájához tartozó bármely kérdésben akár szó, akár írásbeli megkeresésére ingyen és készséggel ad felvilágosítást.

— Az új ipari bíráskodás.
Már elkészült az ipari bíróságokról szóló törvénytervezet, mely a kereskedők és iparosok s a segédek és alkalmazottak közötti jogviszonyból származó összes ügyeket fogja rendezni, amelyek eddig az iparhatóság és ipartestület békéltető bizottsága elé tartoznak. A kereskedelmi miniszter most küldötte meg a törvényhatóságokhoz a törvénytervezetet. Ipari bíróság a kir. járásbíróság lesz és 30 ezer lakost meghaladó városban a hivatásos bírón kívül két ülnök közreműködésével itélkezik. Az ülnököket a munkaadók és a munkáltatók külön-külön egyenlő számban választják, az ülnökök számát rendelet fogja megállapítani. A megválasztott ülnök a megbízatást tartozik elfogadni és a választás négy évre terjed. A megválasztott ülnökökből szakcsoportokat alakítanak és minden ügyszak az illető szakcsoportból hívnak be ülnököket és pedig egyet a munkaadók és egyet a munkavállalók részéről. Az ipari bíróság határozata ellen nem lehet felelőse, ha a per tárgyának értéke 300 koronát meg nem halad.

A népnevelésről.

Jogosult panasz, hogy nálunk a népnevelés nem áll azon a fokon, amelyen állania kellene és állhatna az általános kulturális viszonyok következtében.

Népnevelést értünk, ezt hangsúlyozzuk és nem iskoláztatást, mert hiszen nagy általánosságban közoktatásügyünk fölveheti a versenyt a művelt nyugatállomoknak közoktatás ügyeivel s ha azt mondanánk, hogy a népnevelés dolga gyarlóan áll, az azt jelenti, hogy a népet nem nevelte még eddig senki, nem irányította senki arra, hogy jobban meg tudjon élni, hogy min-

den talpalatnyi darab földet kihasználva a saját vagyoni előrehaladásával a nemzeti vagyonosodást megerősítse.

Itt a magyar Alföld, ez az isten áldotta föld. Legrosszabb része, amelyre könnyedén elmondjuk: arra való, hogy lyukas ne legyen a föld, néha jobb, mint azok a területek, amelyekből Német-, Franciaországban egy kis vagyont préselnek ki okos kulturával, helyes gazdálkodással. A föld drága nálunk és mégis az a képtelenül bizarr helyzet áll fenn, hogy nincsen értéke a földnek. Nincsen reális értéke, mert a mostani termelési rendszer mellett nem képes beterenmi a befektetett tőke kamatozását, mert a rossz földek megjavítására nem fordít gondot jóformán senki, szakszerű, igazán belterjes gazdasági kultúra nincsen sehoh.

A magyar föld, amelynek rögeit milliók törlik, kincses tárház lehetne. Nem az. Tejjel-mézzel folyó kanaánnak nevezték, talán maig is annak mondják, de nem volt az soha.

Ezután kell azzá változnia s ha a nép nevelésének ügyét helyes irányba terelik, ha ezt a népet megtanítják arra, hogy miképpen kell kihasználni a talpalatnyi kicsiny földet is: azzá lesz.

Kezdjük a dolgot ott, hogy a magyar termelés jóformán a gabonatermelésben merül ki. Október és május eldönti, hogy milyen világ lesz a legközelebbi évben. Hiszen igaz: a buzatermelés mindenkor elsőrangú helyet kell, hogy elfoglaljon, mert ez adja a kenyeret, de más oldalról az is igaz, hogy a katasztrális holdankénti 7—8 métermázsás termésátlag arra tesz tanúságot, hogy éppen a gazdasági termelés tekintetében vagyunk vissza maradv.

Ott van a porosz Alföld, amely messze mögötte van a mi magyar Alföleünknek és ennek termés hozama 12—13 métermázsás középátlagban. Vajjon nem kell-e gondolkodni ezen az összehasonlításon és nem kell-e azt mondanunk, hogy az életre, a megélhetésre, a föld és a munka megbecsülésére kell nevelni a magyar népet.

De ez nem minden. Mert ott a másik szomorú valóság, hogy például a kertészetünk a bolgárok kezében van s ezek az emberek évenként sok milliót visznek ki külföldre, egy külföldi állam vagyonosodásának elősegítésére. Ott van az a valóság, hogy a híres nagy-

kőrösi ugorkapiacról elvitt ugor-kát ősszel visszahozták Magyarországra és mint „znaimi ugorká“-t méregdrágán adják el itt...

Hiszen a végletekig lehetne sorolni a dolgokat, amelyek mind a mellett bizonyítanak, hogy a mi népünk a gazdasági tudásokban ma is arra van szoritkozva, amit apjától tanult, ami dédapjáról reá vissza maradt, de a korszerű ismeretekben elmaradt. Nem azért, mert nem volna fogékonysága rá. Azért sem, mert nem akarna tanulni. Hanem azért, mert a gyakorlati példából nem tanulhat.

A legkisebb alföldi falu határában is ott kellene állani a mintatelepnek szakszerű kezelés és vezetés alatt, mert ezt az anyagi áldozatot, amit egy-egy ilyen mintatelep fentartásáért hoznának meg, bőségesen kipótolná a helyesen nevelt népgazdasági szaktudása, praktikus ismerete.

Ez hiányzik még s amíg ez meg nem valósul, alig beszélhetünk tökéletes népnevelésről.

Általános pangás.

A magyar közgazdasági életnek szomorú jelenségeit lehet látni. A tartós megfigyelés helyzetéből nézve a dolgokat, valósággal megdöbbentők azok a jelenségek, amelyek a magyar kereskedelem, a magyar ipar és ami ezeknek éltető eleme, a magyar vállalkozási kedvnek teljes lethargiába sülyedése mutatnak.

Évek óta tart ez az állapot. Megakadályoz fejlődésünkben és valami szemmel láthatatlan sorvasztó belső kórhoz hasonló erővel időről-időre mutatja meg a magyar közgazdaság összes relációiban félelmetes erejét.

A tőke érzékenyebb, mint a vakon bizó magyar lélek; azt sem pacifikálni, sem agyonbeszélni, még kevésbé vele paktumot kötni sohasem lehet. Mindig azt cselekszik és arra vállalkozik, amiből méltó és állandó hasznot remél. Kalandokba, a maga összességében értve, álamot fentartó, nemzetet tápláló erejével, egyszerűen nem is bocsátkozhatik. Sokkal hamarabb bosszulná meg magát a gazdasági élet kijátszhatatlan törvényszerűsége.

És ha némely vonalán az ilyen bizonytalan gazdasági életnek, mégis belemenne egyetlen és bizonytalan kilátásaival, sokkott vállalkozásaiba, több mint bizonyos, hogy elszámítaná magát és nem bírván összevágó kontaktusba jutni a szükség-szerűen egybekapcsolódó, de ily viszonyok között kevésbé kevés és mindenképen tartózkodásra utalt egyéb gazdasági érdekeltségekkel, csak egy szomorú sorsra jutna: fölemésztené önmagát.

Ez pedig semmiféle vállalkozási kedvnek és szellemnek nem lehet sem célja, még kevésbé feladata.

Legjobb bizonyíték e mellett az, hogy a bankokba a tőke napról-napra jobban összehalmozódik, mert nincsenek vállalatok, melyek azt igénybe vennék.

A tőke és a vállalkozás tartózkodó nálunk és ami ezzel összefügg, a gazdasági élet vérkeringése ezért ványnyadt, megrekedt és betegséget okozó.

A bajok legtetején járunk már e tekintetben és lehetetlen ezt meg nem látni.

Mindenki érzi, hogy történni kellene valaminek, ami kivézetne bennünket a kinos és állandó bizonytalanságból, hogy minden gazdasági erőtenyező, harmunikus munkában érvényesülve, előbbre vihesse e kátyuba jutott ország dolgát.

Nagy részben iparosainkban és kereskedőinkben a hiba, hogy semmi sem történik érdekükben.

Ha volna egy nagy országos szervezet, amely valódi pezsgő életet élne, amelynek vezetősége abban a tudatban szállna sikra a közös érdekekért, hogy az egész magyar kereskedő-és iparosvilág áll a hátamögött: akkor nem lennének ezek a siralmas állapotok. Nincs vezér és így természetes, hogy elzüllik a nyáj.

HORVÁTHNÉ
FÉNYKÉPÉSZETI
MŰTERME
MINDSZENTEN

FELVÉTELEK
MINDEN IDŐBEN

— **Egyszerűsítik a cseléd-könyv kezelését.** A háziasszonyok legnagyobb problémája és legsúlyosabb gondja a cselédkérdés. Nem lehet cselédet kapni — panaszzolják a háziasszonyok — és ennek a cselédhiánynak nemcsak az az oka, hogy a meglévő és helyet kereső cselédek igen drágák, hanem az is, hogy a hatóságok annyi formalitáshoz kötötték a cselédkönyv kiadását, hogy ez is elriasztja a jelentkezőket a cselédi foglalkozástól. A belügyminiszter illetékes osztályán most komolyan kezdenek foglalkozni a cselédügy reformjával, illetve azzal, hogy a cselédkönyv megszerzését meg-

könnyítik. A mai helyzetben, ha a cselédnek nincs illetőségi bizonyítványa vagy okmánya, nem kaphat cselédkönyvet. A reform azt célozza, hogy ezekben az esetekben a cseléd illetőségének megállapításáig — ha csak annak megbízhatósága iránt kétely nem merül fel — ideiglenes cselédkönyvet állítsanak ki. Érdekes újítása lesz a reformnak, hogy cselédkönyvet lehet adni a férjezett asszonynak is, még pedig a férj előzetes megkérdezése nélkül. Ideiglenes cselédkönyvet fognak kiadni abban az esetben is, ha valamely cselédkönyv elveszett, míg jelenleg ilyen esetben a cseléd csak akkor kapott új könyvet az elveszett helyett, ha a törvényben megállapított idő eltelt és így emiatt néha hónapokig kellett hely nélkül maradnia.

HIREK

— **Iskolai ünnepély.** Az elemi iskola tanítótestülete az idén is május 2-án, fényes eredménnyel ünnepelte meg az „Ezredévi emlék-ünnep“ évfordulóját s a „Madarak és fák napja“-t. Az ünnepély reggel 8 órakor szentmisével kezdődött, mely után az ifjúság a fiúiskolába vonult s 14 számból álló program szerint emlékezett meg az ezeréves Magyarországról, majd a madarak és fákról. A megnyitó, az előadások, valamint a szebbnél-szebb énekszámok, hazafias irányu szavaltok mind igen szépen sikerültek, s valóban elismeréssel kell megemlékeznünk a szereplő felsőbb osztályos tanítók: Wimmerné Adorjáni Julia, Vitos János és Szvoboda Ödön gazd. szaktanító fáradhatatlan működéséről, továbbá Weber József áll. tanító, karmesterről, aki az énekszámokat igen ügyesen betanította. Végül örömmel kell fölemlítenünk, hogy ezen igen szépen sikerült hazafias iskolai ünnepélyen, bár az idő nem kedvezett, ezuttal ugy a szülők, mint tanúgybarátok igen szép számmal jelentek meg, ami a tanítótestületet azon megnyugvással töltötte el, hogy nagy fáradságot igénylő munkáját a közönség megjelenésével honorálta. Ezen érdeklődés még fokozza a tanítók működését, másrészt biztos jele, hogy a jövőben tartandó hazafias ünnepélyeinken az érdeklődés s ezáltal az elismerés még nagyobb lesz. Az ünnepély műsora egyébként a következőképp folyt le:

- 1) Reggel 8 órakor szentmise.
- 2) Megnyitó. Tartotta: Muszil Vilmos igazgató.
- 3) Himnusz. Énekelték a IV—VI. fiú- és leányoszt. tanulók.
- 4) Emlékbeszéd az ezredévről. Tartotta: Rózsa István VI. oszt. tanuló.
- 5) Erős hit c. költemény, Ábrányi Emiltől. Szavalta Judik Ferenc V. oszt. tanuló.
- 6) Ezer év c. költemény. Irta: Luby Sándor. Szavalta: Szél Erzi VI. oszt. tanuló.
- 7) Háromszinű zászló lobog c. dal. Énekelték a IV—VI. fiú- és leányoszt. tanulók.
- 8) Vándor madár c. költemény.

Irta: Ábrányi E. Szavalta: Gyenes Juliska V. o. t.

9) Madárvédő ligáról. Előadta: Szvoboda Ödön gazd. szaktanító.

10) Hogyan kell szeretni a madarat? Előadták Gyovai Ferenc és Gémes Mózes VI. oszt. tanulók.

11) Madár-dal. Énekelték a fiú- és leányövendékek.

12) A fa-ültetésről. Előadta Ambrus Ferenc ism. isk. növendék.

13) Madár-dalok. — Énekelték a IV—VI. fiú- és leányövendékek.

14) Az ünnepély bezárása. Tartotta Muszil Vilmos igazgató.

15) Szózat. Énekelték a IV—VI. fiú- és leányoszt. növendékek.

— A Daloskör tisztikara.

A Mindszenti Ipartestület kebelében alakult daloskör a múlt hó 23-án tartott gyűlésen megválasztotta tisztviselőit. A teljes számban megjelent működő tagok egyhangú lelkesedéssel Dr. Dósa István főszolgabíróvá választották meg diszelnökké, ki a tisztséget elfogadta. A daloskör többi tisztviselői a következők: Elnök: Pánczél Károly, alelnök: Walter József, titkár Suttay János, karvezető: Weber József, szertáros: Mihály Balázs, zászlós: Széles István. Értésülésünk szerint a fiatal egyesületnek a szép számú működő tagokon kívül már eddig is 50 valahány pártoló tagja van.

— **Sajátnevelésű állatok ki-mérése.** A földművelésügyi miniszterium egy adott esetben hozott határozatával kijelentette, hogy gazdálkodók, akik évenként egy-két saját nevelésű borjut vagy sertést magánosoknak, vagy vendégloásoknak feldarabolva kilószámra eladnak, ezáltal még ipari kihágást nem követnek el és az eladásnak ez a módja nem tiltható meg.

— **Halálozás.** Répás János fiatal, törekvő férfiszabó április hó 29-én, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése csütörtökön délután ment végbe, nagy részvétel mellett. Nyugodjék békében!

— **A mindszenti villanyvilágításról** lapunk múlt számában irt közleményre vonatkozólag szíves készséggel igazoljuk, — hogy a referátóban említett és csödbe került cég alatt egy fővárosi, nem pedig mindszenti céget értettünk. Jóllehet ezt mindenki tudja, azért mégis kötelességünkben állónak tartottuk pótlólag megjegyezni, nehogy esetleg valamely helybeli cég, gyanuba jöhessen amennyiben két helybeli is volt a pályázó.

— **Uránia-előadások a tanyák közt.** A most alakult Gazdakör, a mindszenti tanítótestülettel egyesülten, a közelmúlt napokban igen hasznos és fontos akciót indított meg e tanyai nép oktatására és szórakozására. Ugyanis vetített képekkel gazdasági irányu és szórakoztató felolvasásokat tartott három tanyai iskolánál. Hegyeshalmon két ízben, Tégláson és Ludason pedig egyszer. Gazdasági irányu felolvasások voltak: 1) Borjúnevelés. 2) Méhészet, 3) Állattenyésztés. 4) Növények táplálkozása és a műtrágyázás. Ismeretterjesztő és szórakoztató előadás: 1) A magyarok bejövetele. 2) Az 1848/49-iki szabadságharc. 3) A magas Tátra.

Bár eleinte nem valami nagy szerencsével és érdeklődéssel indult meg ezen ismeretterjesztő, hasznos felolvasások és előadások sorozata, de csakhamar — midőn már a vetítőkészülék is jól működött — az érdeklődés úgy a gazdaközönség, mint a felnőttek és ifjúság körében fokozottabb mértékben mutatkozott, úgy hogy a most már nem ismeretlen Uránia-előadás a jövő téli időszakban teljesen be fog válni. A belterületen a jövő héten lesz hasonló irányu előadás, amelyre ezton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **A baksi szőlőtelep** érdekeltsege ma, vasárnap délután 2 órakor a község háza tanácstermében értekezletet tart, melyre az érdekeltek ezton is meghívotnak.

— **Iskolai bizonyítványok beszerzése.** Azon polgártársaink, akik az 1914. évi XIV. tc. alapján az országgyűlési képviselőválasztói jog igazolásának céljaira, az elemi népiskola IV. és VI. osztályának sikeres elvégzéséről szóló bizonyítványt utólagosan beszerezni óhajtják, avagy e tekintetben tájékozódást óhajtának szerezni, forduljanak az állami elemi iskolák igazgatóságához.

— **Gyalulni kell a tőkét.** A földmivelésügyi miniszter most rendeletet küldött szét a városok és községek rendőrhatalóságainak, hogy a piaci hus árusok a „pult”-jaikat minden piac előtt surolják meg, husvágó tőküket pedig minden piac előtt gyalulják meg.

— **Hangverseny.** A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíj egyletének szentesi (208) sz. fiókpénztára az özvegyeket és árvákat segélyező külön alapja javára ma vasárnap Szentesen, a Tóth József-színházteremben táncvigalommal egybekötött nagyszabású hangversenyt rendez, rendkívül élvezetesnek ígérkező és gazdag műsorral. A sikeresnek ígérkező hangverseny iránt nagy az érdeklődés.

— **Adjunk munkát a vakoknak.** A sorssújtott világtalanok megmentésére irányuló társadalmi mozgalom áthidalni törekszik e szerencsétleneknek azon utat, mely jövő boldogulásukat és mindennapi életfentartásukat biztosítja. Ezen kitűzött célt biztosítja a vakok temesvári intézete olyképen, hogy a világtalanokat szakszerű képzésben részesíti, a kiképzés után állandó munkát ad, hogy ipari jártasságukat ügyes szorgalommal érvényesíthessék. A szerencsétlen világtalanok ipari munkássága főként a kosárfonó és kefekötő iparra terjed ki, melyeknél vakságuk dacára oly ügyességet fejtenek ki, hogy készítményeik semmivel sem különböznek a látó iparosok készítményeitől, sőt alapos és tartos kivitelben igen sokszor túl is haladják. A temesvári vakok foglalkoztató intézete most felhívja a közönség figyelmét a vakok által készített igen szép tartós és ezenkívül olcsó ipari cikkekre. Raktáron tartanak: utazó kosarakat, kerti butorokat, női munkakosarakat, virágállványokat és mindenfajta egyéb kosarakat; a kefeneműekből: ruha- és cipőkeféket, falporlót, szobaseprőt, haj- és kalapkefét s minden

más kefeárut. Támogassuk a humánus intézet nemes céljait azért, hogy munkát adunk a szerencsétlen vakoknak és az általuk előállított ipari cikkek előnyben részesítjük a külföldről behozott igen sokszor silány árukkal szemben, mert szerencsétlen vak embertársainkon segítünk, jótékony-ságot gyakorolunk és pártoljuk hazai iparunkat is. A temesvári vakok foglalkoztató intézete készséggel küld ingyen és bérmentve képes és árrendeléseket megbízható pontossággal teljesíti.

— **A Magyar gazdaszövetség gyűlése.** A Magyar gazdaszövetség, melyet Károlyi Sándor gróf, a magyar gazdák megboldogult vezére, a pusztulásnak indult magyar faj, a földmivelő rétegek felemelésére szervezett s mely, mint a földmivelő nép legnagyobb országos érdekképviselője, már közel két évtized óta nem csekély eredménnyel munkálkodik a falusi lakosság gazdasági, erkölcsi és szociális jóléte, nemkülönben a felforgató törekvésektől való távoltartása érdekében, évente eszmeinek terjesztése céljából az ország más és más vidékén országos nagygyűlést szokott rendezni, melyre a gazdatársadalom s a falusi nép ezrei gyűlnek össze.

— **Tagilleték beszédése.** A Mindszenti Munkások Rokkant- és Nyugdíj egyletének tagjai, tagdíjilletékeik fizetését e hó 3-án délután 2—3 óra közt a község háza tanácskozási termében teljesíthetik, ahol ez alkalommal új tagok is felvétetnek.

— **Megbizott a záróvizsgán.** Csongrádvármegye kir. tanfelügyelőjének a mindszenti állami elemi iskolák gondnokságához intézett leirata szerint a vallás- és közoktatásügyi miniszter a mindszenti állami elemi iskolák hatodik osztályának záróvizsgájához a folyó iskolai év tartamára külön megbizott iskolafelügyelőként Vidonyi Jenő hódmezővásárhelyi áll. elemi iskolai igazgatót küldötte ki.

— **Nagy szőlőtermés.** A beérkezett jelentések szerint ezidén nagy szőlőtermés várható. De aki termését még fokozni akarja, az okosan teszi, ha egy kedvező májusi eső előtt csili-salétrommal felül trágyázza. Holdanként 60 kilogram csilusalétrom kell, melyet földdel, vagy homokkal vegyítve kell a tőke körül elszórni, még pedig két részletben három hétre az első fejtrágyázás után. Tavaly 38 helyen végzett kísérlet hatalmasan felfokozott terméseredményeket mutattak ki a csilusalétrom májusi alkalmazása következtében.

— **Hogyan káromkodnak a kínaiak.** A képletekben gazdag, virágos kínai nyelv azonnal eltűnik, ha a kínai ember káromkodásra nyitja a száját. A külföldi előtt, aki a kínai nyelvet nem ismeri, a kínai szóvita különös érdekességgel bír. Miközben a vita mind hevesebbé fajul, a vitatkozók fejük köré csavarják copfjukat és harci állásba helyezkednek. De hogy a veszekedés kezdetétől a fegyver befejezésig milyen kifejezések hangzanak el, azt alig lehet elmondani, mert olyan durvák. A csufondáros szavak leginkább a nemi és családi

életre vonatkoznak. Még az őseket sem kimélik és mindegyik igyekszik a másiknak származását becsmérelni. „Az anyád virágáruslány!” „Te nem is emberektől származol, te lusta teknősbékatojás!” Ezzel azonban még nincs kimerítve a káromkodások szótára. A kis kínai gyerek legeiső gyógyógése is már csuf szavakból áll és az egyetlen mentség csak az, lehet, hogy a kicsinyek nem tudják, hogy mit jelentenek azok a kifejezések, amelyeket a felnőttektől eltanultak. Érdekes, hogy az ország különböző részeinek lakossága milyen módon csufolódik egymással. Majdnem minden tartománynak és minden városnak van egy külön gunyveve. Az északi résznek lakosai „délbarbárok” csufolják a déli rész lakosságát, ezek viszont „kulturálan északinak”-nak nevezik az északon lakó népeket. A pekingieket a nép nyelvén „angolná”-nak, a tientsinieket „bajusz”-nak, a ningpoiakat „vizes tál”-nak és a dél-santungiakat „görög dinnyé”-nek mondják. Mikor a különböző városokban lakó kínaiak egymással civakodnak, gyakran használják az említett csufneveket.

— **Selyembogár kiosztása.** A selyemtenyésztési felügyelőség e hét folyamán fogja a selyemhernyókat a jelentkező tenyésztők között Mindszenten kiosztani. Akik ezideig még nem jelentkeztek, de a selyemhernyótenyésztéssel foglalkozni óhajtának, azoknak tanácsos, hogy még e hét folyamán Szvoboda Ödön gazd. szaktanítónál jelentkezzenek. Mindenki saját jól felfogott érdekében cselek-

szik tehát — ha erre körülményei megengedik — hogy a selyemhernyótenyésztéssel foglalkozzék. Az érdeklődőknek szívesen ad utbaigazítást és kellő felvilágosítást Szvoboda Ödön gazd. szaktanító.

— **A babonás szép asszony.** A párisi nők nemcsak a világ legelengánsabb hanem legfelvilágosultabb teremtséinek is tartják magukat és mégis babonások. Ez a gyöngesség azonban néha kellemetlen helyzetbe sodorhatja az embert, amit szomorúan tapasztalt egy francia nő, Adelle Betouille. A szép asszony a Tuileirák kertjében sétált, ahol egy pupos férfit pillantott meg egyik vízmedence mellett. A babonák szerint szerencsét jelent, ha valaki véletlenül pupos emberrel találkozik az utcán, ha pedig észrevétlenül megérintheti a pupját, biztosra veheti, hogy rövid idő múlva el is éri a legteljesebb szerencse. Adelle Betouille még soha életében nem tehette meg ezt, tehát nem akarta elszalasztani az alkalmat. Lassan, vigyázva a pupos férfihez ment és megérintette a pupját, biztosra veheti, hogy rövid idő múlva el is éri a legteljesebb szerencse. Azonban kissé ügyetlenül végezhette el a műveletet, mert az idegen észrevétlenül, hirtelen visszafordult s dühében végighuzott a botjával az elegáns kis nő hátán. Ez még nem volt neki elég, hanem felkapta az asszonykát és — a vízmedencébe dobta, amely azonban szerencsére — csak fél méter mély volt. Az asszonyka sikoltására odasiettek a közelben tartózkodó rendőrök, akik kihalászták, a pupost pedig bevezették a rendőrségre s bíróság előtt lesz kénytelen felelni hevessegeért.

HORVÁTH ANTAL

:: GRAFIKAI :: MŰINTÉZETE MINDSZENT

A vármegye legmodernebb és teljesen ujonnan berendezett könyvnyomtató műintézete és papírnemű-nagykereskedése. Egyetlen grafikai műhely, ahol a legegyszerűbb nyomtatvány is kiváló izléssel lesz gyártva. Két gyorsajtó, 14 munkagép. Saját erőtelep és vulkanizáló Gyönyörű betűujdonságok és ékítmények műnyomásokhoz. Interurbán távbeszélő: 9 szám.

A tiszántuli járás főszolgabirájától.
ad 815-1/1914. sz.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye tiszántuli járásához tartozó Nagymágocs községben lemondás folytán megüresedett községi **segéd-jegyzői** állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előirt minősítéseket igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényeiket eddigi alkalmaztatásuk igazolása mellett hivatalos uton folyó évi május hó 31-ig hozzám nyujtsák be.

Ezzel az állással ezidőszerint évi 1200 korona fizetés és 1 szobából álló lakás javadalom jár, amely azonban az 1913. évi XX. t.-c. értelmében fog kiegészítettetni.

A választás megejtése iránt a kérvények beérkezése után fogok intézkedni.

Mindszent, 1914. április 27.

Dr. Dósa,
főszolgabíró.

Fagylalt és jegeskávét

kapható Vogel Jenő cukrászdájában

Eladó vendéglő és ház

Mindszenten, a főutcán levő nagyvendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökáron eladom, esetleg haszonbérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem, 1 kisterem, 1 söntés, üvegezett folyosó, fásított kert-helyiség, szaléti, fedett kuglizó, 2 tekeasztal (egyik új); továbbá 6 szoba, 1 téli és 1 nyári konyha, éléskamra, magtár, jégverem, istálló, góré, 2 nagypince, stb. stb.

**Saját acetilén világítás!
Vízvezeték a házban!**

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni szándékozókknak szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent

Egy jó fiu

lakatos és gépész tanulóknak
junius 1-ére felvetetik
Bálint Dávid géplakatosnál.

DR ORBÁN-féle

H.Á.Z

A POSTAHIVATAL
MELLETT
SZABAD KÉZBŐL
ELADÓ.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.
Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent

**Körös-tisza-marosi ármentesítő és belvizszab. társulat
Báboczka-mindszenti szakaszigazgatóságától.**

370 ikt. sz.
1914.

HIRDETMÉNY.

A KÖRÖS-TISZA-MAROSI ÁRMENTESÍTŐ ÉS BELVIZSZABÁLYOZÓ TÁRSULAT báboczka—mindszenti szakaszának védgátjain a **lucerna-kaszálóknak és egyéb fűtermésnek ez évi november 1-ig terjedő használata** — a magtermelés és legeltetés kizárásával — 100 vagy 200 méteres szakaszokban, nyilvános árverés útján, azonnali készpénzfizetés mellett, a helyszínén a legtöbbet ígérőknek

folyó évi május hó 13., 14. és 15. napjain

bizottságilag haszonbérbe fog adatni.

Az eladás sorrendje a következő:

1) május hó 13-án, szerdán reggel 8 órakor a bábockai alvógátrész, a paggati őrház feletti elágazástól kezdve a bábockai felső határig, azután a mostani védvonal az új bábockai gát felső végpontjától kezdve a tüzkövesi őrházig; délután a tüzkövesi őrháztól a teési magas partig;

2) május hó 14-én, esütörtökön reggel 8 órakor a Szegfü-csárdánál kezdve a kurcatoroki őrházig; délután ezen őrháztól folytatva a Szegvár—szentesi határig;

3) május hó 15-én, pénteken reggel 8 órakor a Szegvár—szentesi határtól kezdve a böldi révig; délután a böldi révtől a teési magas partig.

Szentes, 1914. évi április hó 29-én.

BENES GYULA
szakaszmérnök.

**A Földhitelbank Részvénytársaság
Budapest, V., Országház-tér 4. szám.**

Parcellázás alá bocsájtja
gróf Károlyi Lászlótól megvett

**Szegvári uradalom réti és
Erzsébet-majori gazdaságait.**

Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál a
Földhitelbank Intézősége
Posta: Szegvár, Usztatómajor.
Vasutállomás: Kórógyszentgyörgy

Szép aranyórák

gyönyörű ujdonságok, rövid ideig kivételes olcsó áron
Széles István órásnál kaphatók!

Kerékpárok figyelmébe!

Ajánlom dusan felszerelt **kerékpár- és alkatrész-raktáramat**, hol az összes árúk mélyen leszállított árban kaphatók:

- 1 drb „Styria“ gyártmányu kerékpár részletre 152 K — f
- 1 „ jó minőségű külső gummi..... 5 K 80 f
- 1 „ „ „ belső „ 3 K 10 f
- 1 „ „ „ acetilen lámpa 2 K 90 f

Kaphatók még ezenkívül eredeti „Puch“, „Neumann“, „Germania“ „Fegyvergyári (Waffenrad)“ kerékpárok jótállás mellett, kényelmes havi törlesztésre.

Wellisch Vilmosné varrógép és kerékpár raktára
SZENTES, Görög-ház.

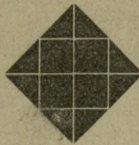
**Modern
könyvkötések**

hivatali, kereskedelmi
vagy magánhasználatra
elismert szép és tartós kivitelben
készülnek

**Horváth Antal
könyvkötészetében.**

Hivatalok, egyházak, iskolák és bankok az ország minden részéből a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoznak az általam szállított könyvek szépségéről és olcsóságáról.

Különlegesség:

Diszkötések, aranyozások
és aranymetszések,
a legújabb módszer szerint.